

Hetty Denen Foundation

Stichting Hetty Denen voor Zambia

Nieuwsbrief december 2000, Nummer 6

Hallo allemaal,

Het is al weer een hele tijd geleden dat we U een nieuwsbrief geschreven hebben. Dat betekent niet dat we in die tijd hebben stil gezeten. Ook hebben we gemerkt dat U nog steeds op de hoogte bent van onze activiteiten en op verschillende manieren uw steentje daaraan bijdraagt. Zelf ben ik (Joost) eind Maart 2000 teruggekomen van een tweejarig contract in Zambia en heb mij in Breda gevestigd. Een goede reden dus om weer eens een nieuwe aflevering van de nieuwsbrief te schrijven.

Zambia anno 2000

Het Zambia van nu heeft verschillende gezichten. Alhoewel geen toeristische trekpleister komen er toch steeds meer toeristen naar Zambia met als belangrijkste trekpleisters de beroemde Victoria watervallen en de natuurparken met zijn wilde beesten. De steden zijn eigenlijk het aanzien niet waard. Zelfs Lusaka heeft maar een paar straten in het echte centrum. Daar omheen liggen wijken en vanuit de lucht is goed te zien welke de wijken zijn voor de rijken en welke bebouwd zijn door degenen die dat niet zijn. Het verschil tussen de villa's in groene oases met daarin veel zwembaden en de drukbebouwde plekken waarin geen enkele logische ordening is te vinden gebouwd van hout, golfplaten en plastic is enorm.

Lusaka is het laatste jaar een gloednieuw winkelcentrum rijker geworden, Manda Hill, waar werkelijk alles te krijgen is voor de moderne mens. Beschaving aan het werk dus want tot enkele jaren was dat wel anders in Zambia. Maar wel beschaving voor degenen die het kunnen betalen, de top 10% van de Zambiaanse samenleving, inclusief politici en de goed betaalde buitenlandse gemeenschap. Ontwikkeling met het recept van de grote internationale economische organisaties zoals het IMF en Wereldbank. Misschien zou van mens tot mens een betere manier zijn?

In 2000 is er druk gepleit vanuit een aantal sociaal bewogen groepen om ook Zambia haar buitenlandse schulden kwijt te schelden, waardoor het vrijkomende bedrag dat jaarlijks betaald moet worden voor de aflossing van haar schulden en de rente aangewend kan worden om de scholing in Zambia te verbeteren en de zorg voor de volksgezondheid te verbeteren. Dit punt wordt besproken met de buitenlandse schuldeisers en staat dus op de agenda, maar zulke discussies vergen jaren en ondertussen gaat het alleen maar slechter met degenen die niemand hebben om voor hen te zorgen. Een voorbeeld hiervan zijn de grote aantallen wezen als gevolg

van de AIDS epidemie die ook in Zambia om zich heen klauwt. Het leed dat dat met zich meebrengt is moeilijk te begrijpen als je er niet mee in aanraking komt. Een van de meisjes van de BOCCS school heeft er een gedichtje over voorgedragen dat ook in deze brief is opgenomen.

De berichtgeving die je hier in Nederland over Zambia krijgt volgt veel die twee lijnen armoede en aids. Maar als je daar werkelijk bent dan merk je dat het land veel meer te bieden heeft. De natuur is ruig en mooi, de mensen zijn aardig en goedlachs en ondanks alle ellende voel je je dichter bij de aarde. Alles wat je met zorg plant en met zorg water geeft groeit als kool. Zeker voor een buitenlander vallen er zoveel dingen op waar je om kunt lachen of huilen, die in ieder geval een gevoel oproepen. De manier van dansen is heel bijzonder en varieert van streek tot streek net zo'n beetje als bij ons het volksdansen. Ik heb alleen het idee dat er daar veel meer schudt aan het lijf dan wanneer ik hier volksdansen zie. Wel zo leuk overigens. Verder heb ik tijdens mijn verblijf aardig wat mensen ontmoet, van jong tot oud en van wit tot zwart die allerlei dingen proberen te organiseren zodat degenen die echt niemand hebben opgevangen worden.

Met deze mensen werkt onze stichting samen. Verbluffend veel vrouwen, maar toch ook enkele mannen die zich geropen voelen om een Kwacha bij te dragen. Van een van die groepen (Fountain of Hope) vind U een verslag opgenomen in deze brief. De stichting richt zich vooral op de zorg voor kinderen en daaruit volgt dat we vooral bezig zijn met scholen en ziekenhuisjes of klinieken te ontwikkelen. Het schooltje in Shimabala net ten zuiden van Lusaka is zelfs de Shimabala - Hetty Denen school genoemd. Sonya Doras de voortrekster van de die gemeenschap zei dat de bouw van de school de hele gemeenschap heeft gemotiveerd en zij hebben ondertussen van het ministerie van onderwijs de toezegging gekregen dat de overheid er twee huizen bij zal zetten voor onderwijzers.

In Kabwe hebben we nog steeds contact met de duitse familie Hartmann, die al bijna dertig jaar in Zambia wonen en daar oorspronkelijk als zendelingen heen zijn gegaan. Zij werken samen met een aantal vrijwilligers die in 1998 vonden dat er te weinig gelegenheid was voor scholing voor de wezen en anderen die het schoolgeld niet konden betalen. Hieruit ontstond BOCCS, de Buyantanshi Open Christian Community School, deze school is in twee jaar tijd gegroeid van 200 naar 2000 leerlingen. Dit geeft aan hoeveel kinderen naar school wilden die buiten het normale schoolstelsel vielen. Kinderen hoeven geen uniformen te dragen, hoeven niet perse schoenen aan en worden onderwezen door gepensioneerde vrijwilligers of jonge mensen die van de middelbare school afkomen en een 'crash' cursus leraar zijn in twee weken krijgen. In de afgelopen jaren heeft de Hetty stichting het werk van BOCCS gesteund via een maandelijks bijdrage in de kosten. Het aantal lokaties waar onderwezen wordt is gegroeid en op een gegeven moment heeft BOCCS aan de Hetty Stichting gevraagd of zij niet mee konden helpen om in het buurtschap Waya een betere school te bouwen. Natuurlijk wilden wij dat wel proberen en het ziet er nu naar uit dat dat ook wel zal lukken dankzij de leerlingen van het Elzendaal College die hun jaarlijkse actie dit jaar voor de bouw van de Waya school houden. Elzendaal College, we willen jullie in deze nieuwsbrief alvast hartelijk bedanken voor jullie inzet en het mogelijk maken van dit project. Wilde Ganzen heeft het project ook goedgekeurd via hun Jeugd voor Jeugd actie.

Gedicht over wezen voorgedragen door Elisabeth Phiri
(10 jaar oud)

(Uit de video over BOCCS Kabwe)

Orphans

Tranen lopen over mijn wangen,
Urine loopt over mijn benen,
Als ik nadenk over mijn situatie
Ik had een Vader,
Ik had een Moeder,
En ik ging naar school
Waar ik engels, wiskunde en natuurkunde kreeg,

Nu ga ik van huis naar huis om te bedelen
Honger en koude nachten zijn mijn lot,
En alleen God mijn vriend
Mensen roepen me na: zwerver, schooier, dief,

Samenleving, Samenleving: roep me niet van alles na,
Ook ik heb recht op een leven, op scholing en op gezondheid,
Ook ik heb recht op een lekker maal en een goede slaap
Samenleving wees vriendelijk voor mij!

Kredietprogramma van de Fountain of Hope stichting

De Hetty Stichting heeft in 1999 en 2000 geld ter beschikking gesteld voor de inrichting van een school voor straatkinderen en voor een kleinschalig krediet fonds. Hieronder volgt een stuk dat de ervaringen van Fountain of Hope weergeeft. Misschien aardig om te weten is dat de Hetty Denen Stichting, Fountain of Hope in staat stelde om met een micro-krediet programma te experimenteren en dat de behaalde resultaten zo goed waren dat grotere sponsors geïnteresseerd raakten en nu verdere fondsen ter uitbreiding van het project ter beschikking stellen. Hieronder hun verhaal.

Fountain of Hope heeft naast veel andere activiteiten die het leven redden van straatkinderen een micro-krediet initiatief dat direct de problemen van de vrouwen die getraceerd zijn als voogden of moeders van straatkinderen aanpakt. Deze kinderen waren weggelopen omdat ze thuis geen eten kregen. Zo werden ze bedelaars die geen tijd meer hadden om naar school te gaan.

Getracht werd om deze vrouwen bij elkaar te krijgen en ze te stimuleren om een eigen handel te drijven, voor zover ze dat nog niet deden. Veel vrouwen die een kleine lening krijgen gaan dan groenten verkopen op de markt, of olie, of ze kopen een zak maïsmeel en die verpakken ze weer in kleinere zakjes die dan verkocht worden op de markt. Andere mogelijkheden zijn om tweedehands kleren te verkopen wat lokaal sala-oela genoemd wordt. Of ze verkopen een traditioneel brouwsel dat munkoyo of tobwa genoemd wordt. Ook zijn er die chitenge stof verkopen en hier zelfs jurken van maken of gaan breien.

40 vrouwen kregen een lening na de aanmeldingsfase. Voor deze vrouwen werd een begeleidingsprogramma gemaakt wat inhield dat er les werd gegeven in lezen en schrijven en in rekenen. Daarnaast volgden ze een workshop over wat het inhield om zelf weerbaar te zijn en om zelf controle over je leven te krijgen. Ook kregen ze een aantal lessen om hun handel zo goed mogelijk te drijven (niet teveel op de pof

verkopen, want dan krijg je zelf problemen om je lening af te betalen, niet te veel voorraad om het risico te beperken en nog meer wijze lessen waarbij het belang van sparen voor de nog armere tijden of noodgevallen hier nog genoemd moet worden). De vrouwen besloten om twee keer per week bij elkaar te komen namelijk op dinsdagmiddag en op vrijdag. Op dinsdag bespreken ze het reilen en zeilen van hun handel en op vrijdag andere onderwerpen zoals family planning (niet teveel kinderen), gezondheid, kinderen en problemen met mannen. Alles natuurlijk op vertrouwelijke basis met de groepsbegeleiders van Fountain of Hope. Op andere dagen gaan de groepsbegeleiders rond naar de markten waar de vrouwen verkopen.

De vrouwen die leningen kregen lieten zien dat ze het vertrouwen waard waren en de meerderheid had na 3 maanden hun leningen terugbetaald met rente aan Fountain of Hope. Hierdoor groeide het fonds en ook doordat de stichting na iedere terugbetalingsronde het kapitaal liet groeien om nieuwe starters ook een kans te geven. Er was enorme belangstelling voor de leningen. Iedere starters lening bedroeg 50.000 Kwacha, (ong. 45 gulden).

Vandaag de dag hebben de vrouwen een gezamenlijke rekening bij de Indo-Zambia bank waarop hun spaargeld staat. Dit gebruiken ze om elkaar te helpen in barre tijden zoals voor een begrafenis die helaas veel te vaak voorkomen. Ook wordt duidelijk dat de vrouwen extra hard gewerkt hebben om hun kinderen weer thuis op te vangen en ze te voeden in plaats van het centrum voor straatkinderen van Fountain of Hope. Nu komen die kinderen alleen nog maar voor scholing en na de les rennen ze naar huis waar ze een fatsoenlijk maal voorgeschoteld krijgen. De dingen zijn verbeterd ten opzichte van voor dit initiatief.

Microkrediet heeft de druk van het voedingsprogramma van Fountain of Hope afgehaald en wij denken dat mede daarvoor de schoolresultaten van die kinderen die nu weer thuis opgevangen worden echt verbeterd zijn. Gelukkig zijn veel van de moeders die krediet kregen moeders van kinderen die dit jaar examen moeten doen en deze kinderen hebben echt goed hun best gedaan. We verwachten dat er behoorlijk wat zullen slagen. Een ander resultaat van het programma is dat het de vrouwen bij elkaar gebracht heeft, ze heeft laten samenwerken en ze elkaar nu helpen!

Weetjes

- Bedankt voor alle giften van het afgelopen jaar en voor de belangstelling voor het werk van de Stichting
- Leerlingen van het Elzendaal College in Boxmeer zullen dit jaar geld bij elkaar brengen voor het bouwen van een school in Waya Zambia, dit project loopt via de Stichting Hetty Denen voor Zambia en Wilde Ganzen.
- Een goede Kerst en Nieuwjaar toegewenst. Gebruik de tijd goed want ze gaat snel, Hetty is al weer 6 jaar bij ons weg.

Correspondentie adres:

St. Hetty Denen voor Zambia
M. Denen-Kuypers
Schilderstraat 5
5836 BD Sambeek

gironummer: 2940996